Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

4 октомври 2024 година [*] [i]

„Преюдициално запитване — Обща търговска политика — Международни споразумения — Евро-средиземноморско споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна — Изменение на протоколи № 1 и № 4 към Евро-средиземноморското споразумение — Регламент (ЕС) № 1169/2011 — Член 9 — Член 26, параграф 2 — Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 — Член 3, параграфи 1 и 2 — Член 5, параграфи 1 и 2 — Член 8 — Член 15, параграфи 1 и 4 — Приложение I — Приложение IV — Регламент (ЕС) № 1308/2013 — Член 76 — Предоставяне на потребителите на информация за храните — Задължително посочване на страната или мястото на произход на храна — Плодове и зеленчуци, добивани на територията на Западна Сахара — Искане към държава членка едностранно да забрани вноса на тези продукти на територията си — Задължително посочване на територията на Западна Сахара като място на произход на добитите на нея домати и пъпеши“

По дело C-399/22

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Conseil d’État (Държавен съвет, Франция) с акт от 9 юни 2022 г., постъпил в Съда на 15 юни 2022 г., в рамките на производство по дело

Confédération paysanne

срещу

Ministre de l’Agriculture et de la Souveraineté alimentaire,

Ministre de l’Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от K. Lenaerts, председател, L. Bay Larsen, заместник-председател, Ал. Арабаджиев, C. Lycourgos, E. Regan, Z. Csehi и O. Spineanu-Matei, председатели на състави, S. Rodin, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen (докладчик), M. L. Arastey Sahún и M. Gavalec, съдии,

генерален адвокат: T. Ćapeta,

секретар: M. Krausenböck, администратор,

[*] Език на производството: френски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 24 октомври 2023 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за Confédération paysanne, от G. Devers, avocat,

– за френското правителство, от G. Bain, J.-L. Carré, B. Herbaut, T. Stéhelin и B. Travard, в качеството на представители,

– за Съвета на Европейския съюз, от F. Naert и V. Piessevaux, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от A. Bouquet, D. Calleja Crespo, F. Clotuche-Duvieusart и M. Konstantinidis, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 24 октомври 2023 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива № 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 2011 г., стр. 18), и по-специално членове 9 и 26 от него, на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (ОВ L 347, 2013 г., стр. 671), и по-специално член 76 от него, на Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията от 7 юни 2011 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета по отношение на секторите на плодовете и зеленчуците и на преработените плодове и зеленчуци (ОВ L 157, 2011 г., стр. 1), изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 594/2013 на Комисията от 21 юни 2013 г. (ОВ L 170, 2013 г., стр. 43) (наричан по-нататък „Регламент за изпълнение № 543/2011“), на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 2013 г., стр. 1, наричан по-нататък „Митническият кодекс на Съюза“) и на Решение (ЕС) 2019/217 на Съвета от 28 януари 2019 година за сключване на споразумение под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за изменение на протоколи № 1 и № 4 към Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от

друга страна (ОВ L 34, 2019 г., стр. 1), включително валидността на това решение с оглед на член 3, параграф 5 и член 21 ДЕС, и на член 1 от Устава на Организацията на обединените нации, съставен в Сан Франциско на 26 юни 1945 г.

2 Запитването е отправено в рамките на спор на френския земеделски съюз Confédération paysanne с ministre de l'Agriculture et de la Souveraineté alimentaire (министър на земеделието и храните, Франция) и с ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique (министър на икономиката, финансите и промишления и цифровия суверенитет, Франция) относно законосъобразността на мълчаливия отказ на двамата министри на искането на този съюз за приемане на постановление за забрана на вноса на добивани на територията на Западна Сахара чери домати и пъпеши „Шаранте“ (наричани по-нататък „разглежданите в главното производство продукти“).

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент за изпълнение № 543/2011

3 Съображения 4, 8, 12 и 16 от Регламент за изпълнение № 543/2011 гласят:

„(4) С член 113, параграф 1, букви б) и в) от Регламент (ЕО) № 1234/2007 [на Съвета от 22 октомври 2007 година за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти (Общ регламент за ООП) (ОВ L 299, 2007 г., стр. 1)] упълномощава [Европейската к]омисия да установи пазарни стандарти съответно за плодове и зеленчуци и за преработени плодове и зеленчуци. Съгласно член 113а, параграф 1 от посочения регламент плодовете и зеленчуците, които са предназначени за продажба на потребителите в прясно състояние, могат да бъдат предлагани на пазара единствено при положение че са здрави, в добро състояние, с подходящо пазарно качество и е отбелязана страната на произход. С цел хармонизиране на прилагането на посочената разпоредба е целесъобразно да бъдат изложени подробности относно общ пазарен стандарт и да бъде предвиден такъв стандарт за всички пресни плодове и зеленчуци.

[…]

(8) Изискваната съгласно пазарните стандарти информация следва да бъде показана ясно върху опаковката и/или етикета. С цел да се избегнат измами и подвеждане на потребителите, изискваната съгласно стандартите информация трябва да е на разположение на потребителите преди покупката, особено при продажбите от разстояние, при които опитът е показал съществуването на риск от измама и неспазване на защитата на потребителите, която стандартите осигуряват.

[…]

(12) Всяка държава членка следва да посочи контролните органи, които отговарят за извършване на проверките за съответствие на всеки етап от предлагането на пазара. Един от тези органи следва да бъде отговорен за контактите с всички други определени за целта органи и за координацията между тях.

[…]

(16) Вносът на плодове и зеленчуци от трети държави следва да съответства на пазарните стандарти или на еквивалентни на тях стандарти. Следователно проверките за съответствие трябва да се извършват преди въвеждане на споменатите стоки в митническата територия на [Европейския] съюз, с изключение на малки партиди, за които контролните органи преценяват, че съществува незначителен риск за несъответствие. В някои трети държави, които осигуряват задоволителни гаранции по отношение на съответствието, проверките преди износа могат да се извършват от контролните органи на споменатите трети държави. Когато се прилага тази възможност, държавите членки следва да проверяват редовно ефективността и качеството на проверките преди износа, извършвани от контролните органи на трети държави“.

4 Член 3 от този регламент за изпълнение е озаглавен „Пазарни стандарти; държатели“ и гласи:

„1. Изискванията на член 113а, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1234/2007 се наричат общ пазарен стандарт. Подробности относно общия пазарен стандарт са изложени в част А от приложение I към настоящия регламент.

Плодовете и зеленчуците, които не са обхванати от специфичен пазарен стандарт, трябва да съответстват на общия пазарен стандарт. […]

2. Специфичните пазарни стандарти, посочени в член 113, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1234/2007, са изложени в част Б от приложение I към настоящия регламент по отношение на следните продукти:

[…]

й) домати.

[…]“.

5 Член 5 от посочения регламент за изпълнение е озаглавен „Изисквана информация“ и в параграфи 1 и 2 предвижда:

„1. Изискваната от настоящата глава информация трябва да бъде изписана четливо на видно място от едната страна на опаковката, като се отпечатва незаличимо направо върху опаковката или върху етикет, който е неразделна част от опаковката или е прикрепен към нея.

2. За стоките, които се превозват в насипно състояние и се товарят направо на превозното средство, предвидената в параграф 1 информация се посочва в документ, придружаващ стоките, или върху бележка, поставена на видно място вътре в превозното средство“.

6 В глава II от дял II от Регламент за изпълнение № 543/2011, озаглавена „Проверки за съответствие с пазарните стандарти“, се съдържа член 8, който е озаглавен „Приложно поле“ и гласи:

„С настоящата глава се установяват правила относно проверките за съответствие, което означава проверките, извършвани по отношение на плодовете и зеленчуците на всички етапи от предлагането на пазара с цел да се провери дали съответстват на пазарните стандарти и на други разпоредби на настоящия дял и на членове 113 и 113а от Регламент (ЕО) № 1234/2007“.

7 Член 15 от Регламент за изпълнение № 543/2011 е озаглавен „Одобрение на проверките за съответствие, извършвани от трети държави преди внос в Съюза“ и в параграфи 1 и 4 предвижда:

„1. По искане на трета държава Комисията може да одобри в съответствие с процедурата, предвидена в член 195, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1234/2007, проверките за съответствие със специфичните пазарни стандарти, които третата държава е извършила преди осъществяването на вноса в Съюза.

[…]

4. Третите държави, чиито проверки за съответствие са одобрени съгласно настоящия член, както и съответните продукти, са посочени в приложение IV.

[…]“.

8 Съгласно член 17, параграф 3, първа и пета алинея от посочения регламент за изпълнение:

„Когато стоките не отговарят на стандартите, контролният орган издава констативен протокол за несъответствие на вниманието на търговеца или негови представители. Стоките, за които е издаден констативен протокол за несъответствие, не могат да бъдат премествани без разрешението на контролния орган, който е издал този констативен протокол. За издаването на посоченото разрешение може да се изисква изпълнението на условия, определени от контролния орган.

[…]

Когато стоките не могат да бъдат приведени в съответствие, нито да бъдат предназначени за хранене на животни, промишлена преработка или каквато и да е друга нехранителна употреба, контролният орган може, ако е необходимо, да поиска от търговците да вземат необходимите мерки, за да гарантират, че въпросните продукти няма да бъдат предлагани на пазара. Търговците предоставят цялата информация, която държавите членки считат за необходима за прилагането на настоящия параграф“.

9 Член 18, параграф 2 от Регламента за изпълнение гласи:

„Държава членка, на чиято територия партида от стоки, идваща от трета държава, не е била допусната за свободно обращение поради несъответствие с пазарните стандарти, незабавно уведомява Комисията, държавите членки, които биха могли да бъдат заинтересовани, и заинтересованата държава от списъка в приложение IV“.

10 Приложение I към Регламент за изпълнение № 543/2011 относно пазарните стандарти, споменато в член 3 от същия регламент, посочва като общ пазарен стандарт в част А, точка 4 маркировката на произхода на продуктите, и по-конкретно пълното наименование на страната на произход на продуктите. Пазарният стандарт за домати, установен в част Б, част 10 от приложение I към посочения регламент за изпълнение, предвижда, че всяка опаковка трябва да съдържа следните данни, нанесени с четливи и неизтриваеми букви, групирани от една и съща страна на опаковката и видими от външната ѝ страна, данни за страната на произход и евентуално/по избор за района на производство.

11 Мароко фигурира в приложение IV към Регламент за изпълнение № 543/2011 сред третите държави, чиито проверки за съответствие са одобрени съгласно член 15 за „пресни плодове и зеленчуци“.

Регламент № 1169/2011

12 Член 1, параграф 4 от Регламент № 1169/2011 гласи:

„Настоящият регламент се прилага, без да се засягат изискванията за етикетиране, предвидени в специални разпоредби на Съюза, приложими за определени храни“.

13 Член 9 от този регламент е озаглавен „Списък на задължителните данни“ и в параграф 1, буква и) предвижда:

„В съответствие с членове 10—35 и съобразно изключенията, които се съдържат в настоящата глава, е задължително да се посочат следните данни:

[…]

и) страна на произход или място на произход, когато са предвидени такива в член 26“.

14 Член 26 от посочения регламент е озаглавен „Страна на произход или място на произход“ и в параграф 2, буква а) предвижда:

„Посочването на страната на произход или мястото на произход е задължително:

а) когато липсата на посочване може да заблуди потребителя по отношение на истинската страна на произход или място на произход на храната, особено ако придружаващата я информация или етикетът като цяло предполагат, че тя произхожда от различна страна или място“.

Митнически кодекс на Съюза

15 Член 59 от Митническия кодекс на Съюза предвижда:

„В членове 60 и 61 се установяват правилата за определяне на непреференциалния произход на стоките за целите на прилагането на:

[…]

в) други мерки на Съюза, отнасящи се до произхода на стоките.

16 Член 60 от този кодекс е озаглавен „Придобиване на произход“ и гласи:

„1. За стоките, изцяло получени в една-единствена държава или територия, се счита, че произхождат от тази държава или територия.

2. За стоките, чието производство включва участието на повече от една държава или територия, се счита, че произхождат от държавата или територията, в която са претърпели последната си съществена, икономически обоснована обработка или преработка в оборудвано за тази цел предприятие и довела до производството на нов продукт или която представлява важен стадий от производството“.

17 Член 134 от посочения кодекс е озаглавен „Митнически надзор“ и в параграф 1 предвижда:

„От момента на въвеждането им в митническата територия на Съюза стоките са под митнически надзор и могат да подлежат на митнически контрол. Където е приложимо, те се подчиняват на такива забрани и ограничения, които са оправдани на основание, наред с другото, опазването на обществения морал, обществения ред или обществената сигурност, опазването на здравето на хората и на животните, защитата на растенията, опазването на околната среда, защитата на националното богатство, имащо художествена, историческа или археологическа стойност, и защитата на индустриалната или търговска собственост, включително контрол на прекурсорите за производство на наркотици, на стоки, нарушаващи права на интелектуалната собственост и пари в брой, както и изпълнението на мерки за опазване и управление на рибните ресурси и на мерки на търговската политика.

Стоките остават под митнически надзор, докато е необходимо, за да се определи митническият им статус и не се преместват от мястото, където са били представени, без разрешението на митническите органи.

Без да се засяга член 254, съюзните стоки не подлежат на митнически надзор след като бъде установен митническият им статус.

Несъюзните стоки остават под митнически надзор до промяна на техния митнически статус или до извеждането им от митническата територия на Съюза или унищожаването им“.

Регламент № 1308/2013

18 Член 74 от Регламент № 1308/2013 е озаглавен „Общ принцип“ и гласи:

„Продуктите, за които са установени секторни или продуктови пазарни стандарти в съответствие с настоящия раздел, могат да бъдат предлагани на пазара в Съюза само ако съответстват на тези стандарти“.

19 Член 75 от този регламент предвижда:

1. Пазарните стандарти могат да се прилагат за един или повече от следните сектори и продукти:

[…]

б) плодове и зеленчуци;

[…]

3. Без да се засяга член 26 от Регламент [№ 1169/2011], пазарните стандарти, посочени в параграф 1, могат да включват едно или повече от следното, което да бъде определено на секторна или продуктова основа в зависимост от характеристиките на всеки сектор, необходимостта от регулиране на пускането на пазара и условията, посочени в параграф 5 от настоящия член:

[…]

й) мястото на отглеждане и/или произход с изключение на птичето месо и мазнините за мазане;

[…]“.

20 Член 76 от Регламент № 1308/2013 е озаглавен „Допълнителни изисквания за предлагане на пазара на продукти в сектора на плодовете и зеленчуците“ и предвижда:

„1. В допълнение, когато е уместно за посочените в член 75 приложими пазарни стандарти, продуктите от сектора на плодовете и зеленчуците, които са предназначени за продажба в прясно състояние на потребителите, могат да бъдат предлагани на пазара само ако са здрави, в добро състояние и с подходящо пазарно качество и ако е посочена държавата на произход.

2. Пазарните стандарти, посочени в параграф 1, както и всички пазарни стандарти, приложими за сектора на плодовете и зеленчуците, предвидени в съответствие с настоящия подраздел, се прилагат на всеки един от етапите на предлагане на пазара, в това число вноса и износа, и могат да обхващат качеството, категоризирането, теглото, размера, опаковането, амбалажа, съхранението, транспорта, представянето и предлагането на пазара.

3. Притежателят на продукти от сектора на плодовете и зеленчуците, обхванати от пазарните стандарти, не може да излага тези продукти, да ги предлага за продажба или да ги доставя или предлага на пазара в рамките на Съюза по начин, различен от съответстващия на тези стандарти начин, и има отговорност да осигури съответствие с тези стандарти.

[…]“.

21 В част III от Регламента, озаглавена „Търговия с трети държави“, се съдържа член 194, който е озаглавен „Предпазни мерки“ и предвижда:

„1. Комисията предприема предпазни мерки срещу вноса в Съюза при спазване на параграф 3 от настоящия член в съответствие с [Регламент (ЕО) № 260/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година относно общите правила за внос (ОВ L 84, 2009 г., стр. 1) и Регламент (ЕО) № 625/2009 на Съвета от 7 юли 2009 година относно общия режим за внос от някои трети страни (ОВ L 185, 2009 г., стр. 1)].

2. Освен ако не е предвидено друго в друг акт на Европейския парламент и на Съвета [на Европейския съюз] и друг акт на Съвета, предпазните мерки срещу внос в Съюза, предвидени в международни споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, се предприемат от Комисията в съответствие с параграф 3 от настоящия член.

3. Комисията може да предприеме актове за изпълнение за установяване на мерките, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, по искане на държава членка или по своя инициатива. […]

Когато Комисията получи искане от държава членка, тя взема решение по него чрез актове за изпълнение в срок от пет работни дни след получаване на искането. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Когато са налице надлежно обосновани наложителни причини за спешност, Комисията приема незабавно приложими актове за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 229, параграф 3.

Приетите мерки се съобщават на държавите членки и пораждат незабавно действие.

4. Комисията може да приема актове за изпълнение за отмяна или изменение на предпазните мерки на Съюза, приети в съответствие с параграф 3 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2. Когато са налице надлежно обосновани наложителни причини за спешност, Комисията приема незабавно приложими актове за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 229, параграф 3“.

Регламент (ЕС) 2015/478

22 Член 1 от Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 година относно общите правила за внос (ОВ L 83, 2015 г., стр. 16, наричан по-нататък „Основният регламент за защитните мерки“) предвижда:

„1. Настоящият регламент се прилага за вноса на продукти с произход от трети държави, с изключение на:

а) текстилни продукти, които подлежат на специфични правила за внос по силата на Регламент (ЕО) № 517/94 [на Съвета от 7 март 1994 година относно общите правила за внос на текстилни продукти от някои трети страни, които не са обхванати от двустранни споразумения, протоколи или други договорености или от други специфични правила на Общността за вноса (ОВ L 67, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 8, стр. 160)];

б) продукти с произход от някои трети държави, посочени в Регламент [№ 625/2009].

2. Продуктите, посочени в параграф 1, се внасят свободно в Съюза и съответно не се подлагат на количествени ограничения, без да се засягат защитните мерки, които могат да бъдат взети по силата на глава V“.

23 Член 15 от Основния регламент за защитните мерки предвижда:

„1. Когато даден продукт се внася в Съюза в толкова увеличени количества и/или при такива условия, че е причинена или съществува заплаха да бъде причинена сериозна вреда на производителите от Съюза, с цел да защити интересите на Съюза Комисията може, по искане на държава членка или по своя собствена инициатива:

а) да ограничи срока на валидност на документите за наблюдение по смисъла на член 11, които трябва да бъдат издадени след влизането в сила на тази мярка;

б) да промени правилата за внос на разглеждания продукт, като постави неговото допускане за свободно движение в зависимост от представянето на разрешение за внос, предоставено съгласно разпоредбите и ограниченията, която тя определя.

Посочените в букви а) и б) мерки пораждат действие незабавно.

2. По отношение на членките на [Световната търговска организация (СТО)] предвидените в параграф 1 мерки се вземат само когато са изпълнени двете условия, посочени в първа алинея от същия параграф.

[…]

5. Мерките, посочени в настоящия член, се прилагат за всеки продукт, пуснат в свободно движение, след тяхното влизане в сила. В съответствие с член 17 те могат да бъдат ограничени до един или няколко региона на Съюза.

Все пак тези мерки не пречат на допускането за свободно движение на продукти, които вече са на път към Съюза, при условие че местоназначението на последните не може да бъде променено и че тези продукти, които по силата на член 10 и член 11 могат да бъдат допускани за свободно движение само при представянето на документ за наблюдение, са действително съпроводени от такъв документ.

6. Когато държава членка е поискала намесата на Комисията, последната, като действа в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 3, параграф 3, или при спешни случаи в съответствие с член 3, параграф 4, взема решение в срок в рамките на най-много пет работни дни от датата на получаване на искането“.

24 Член 24, параграф 2, буква а) от същия регламент предвижда:

„Без да се засягат други разпоредби на Съюза, настоящият регламент не препятства приемането или прилагането от държавите членки на:

а) забрани, количествени ограничения или мерки за наблюдение, основани на обществения морал, обществения ред или обществената сигурност, опазване на здравето и живота на хората, животните или опазването на растенията, защитата на националните богатства, притежаващи художествена, историческа или археологическа стойност, или защитата на индустриалната и търговската собственост“.

Решение 2019/217

25 Член 1 от Решение 2019/217 предвижда, че Споразумението под формата на размяна на писма между Европейския съюз и Кралство Мароко за изменение на протоколи № 1 и № 4 към Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна (ОВ L 34, 2019 г., стр. 4, наричано по-нататък „Споразумението под формата на размяна на писма“) се одобрява от името на Съюза.

26 Споразумението под формата на размяна на писма гласи:

„[Съюзът] и Кралство Мароко се споразумяха да вмъкнат посочената по-долу Съвместна декларация след протокол № 4 към [Евро-средиземноморското споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Кралство Мароко, от друга страна, подписано в Брюксел на 26 февруари 1996 г. (ОВ L 70, 2000 г., стр. 2, наричано по-нататък „Споразумението за асоцииране“)]:

„Съвместна декларация относно прилагането на протоколи № 1 и № 4 към [Споразумението за асоцииране]

1. Продуктите с произход от Западна Сахара, които подлежат на контрол от митническите органи на Кралство Мароко, се ползват със същите търговски преференции като преференциите, предоставени от [Съюза] на продуктите, обхванати от Споразумението за асоцииране.

2. Протокол № 4 се прилага mutatis mutandis с оглед на определянето дали посочените в параграф 1 продукти притежават статус на продукти с произход, включително по отношение на доказателствата за произход.

3. Митническите органи на държавите — членки на [Съюза] и на Кралство Мароко отговарят за прилагането на Протокол № 4 по отношение на тези продукти“.

Френското право

27 Член 23bis от френския Code des douanes (Митнически кодекс) гласи:

„При спазване на международните споразумения вносът на хранителни стоки, суровини и продукти от всякакво естество и произход, които не отговарят на законовите или подзаконовите изисквания, наложени във връзка с предлагането на пазара или продажбата на сходни национални хранителни стоки, суровини или продукти, може да бъде забранен или регламентиран със съвместни постановления на министъра на икономиката и финансите, министъра, отговарящ за ресурсите, и министъра на земеделието, отговарящ за борбата с измамите“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

28 На 2 октомври 2020 г. Confédération paysanne сезира запитващата юрисдикция Conseil d’État (Държавен съвет, Франция) с жалба, с която иска, от една страна, да се отмени мълчаливият отказ на министъра на земеделието и храните, както и на министъра на икономиката,

финансите и промишлената и цифровата сигурност на искането за приемане на постановление за забрана на вноса на разглежданите в главното производство продукти в изпълнение на член 23a от френския митнически кодекс, и от друга страна, да се разпореди на тези министри да приемат посоченото постановление. Confédération paysanne изтъква по същество, че територията на Западна Сахара не е част от територията на Кралство Мароко и че следователно етикетирането на разглежданите в главното производство продукти, съгласно което те са с произход от Мароко, нарушава разпоредбите на правото на Съюза относно предоставянето на информация на потребителите за произхода на предлаганите за продажба плодове и зеленчуци.

29 Запитващата юрисдикция припомня, на първо място, че от релевантната правна уредба на Съюза следва, че изискването за посочване на страната или територията на произход на даден продукт по принцип трябва да бъде спазено още при вноса му. Запитващата юрисдикция отбелязва също, че въпросната правна уредба не предоставя изрично компетентност на държавите членки да приемат мерки за забрана на вноса на продукти, които не отговарят на това изискване. Тя обаче счита, че подобна мярка би могла да бъде оправдана, по-специално когато неспазването на правната уредба има „масов“ характер, което затруднява извършването на проверки след освобождаването на съответните продукти на територията на Съюза.

30 С оглед на това запитващата юрисдикция иска да се установи дали споменатата правна уредба може да се тълкува в смисъл, че допуска държава членка да приеме национална мярка за забрана на вноса от трета страна на продукти, чиято страна или територия на произход не е правилно етикетирана, ако тази практика има „масов“ характер и прави контрола върху тези продукти впоследствие, когато те вече се намират на територията на Съюза, труден.

31 На второ място, запитващата юрисдикция припомня, че в решения от 21 декември 2016 г., Съвет/Front Polisario (C-104/16 P, EU:C:2016:973), и от 27 февруари 2018 г., Western Sahara Campaign UK (C-266/16, EU:C:2018:118), Съдът е постановил, че от принципа на самоопределение и принципа на относително действие на договорите следва, че територията на Западна Сахара не може да се счита за част от територията на Кралство Мароко по смисъла на Споразумението за асоцииране и на подчинените му споразумения. Запитващата юрисдикция обаче отбелязва, че Кралство Мароко и Съюзът са сключили Споразумението под формата на размяна на писма, одобрено с Решение 2019/217, след постановяването на посочените решения. Съгласно това споразумение тарифните преференции за изнасяни за Съюза продукти с произход от Мароко се прилагат и за продуктите с произход от Западна Сахара.

32 Запитващата юрисдикция добавя, че макар да е отменено с решение на Общия съд на Европейския съюз от 29 септември 2021 г., Front Polisario/Съвет (T-279/19, EU:T:2021:639), Решение 2019/217 запазва правните си последици до обявяването на решението на Съда по жалбата на Комисията срещу това решение на Общия съд. Ето защо запитващата юрисдикция счита, че ако се допусне държавите членки да приемат национални мерки за забрана на вноса на продукти, които не са правилно етикетирани за страна или територия на произход, възниква въпросът, от една страна, дали Споразумението под формата на размяна на писма трябва да се тълкува в смисъл, че разглежданите в главното производство продукти имат за страна на произход Кралство Мароко, и от друга страна, дали мароканските органи са компетентни да издават сертификатите за съответствие, предвидени в Регламент за изпълнение № 543/2011.

33 На трето място, запитващата юрисдикция счита, че при утвърдителен отговор на този въпрос следва да се постави и въпросът дали Решение 2019/217 е в съответствие с член 3, параграф 5 ДЕС и член 21 ДЕС, както и с обичайния принцип на самоопределение, припомнен по-специално в член 1 от Устава на Организацията на обединените нации.

34 Накрая, на четвърто място, запитващата юрисдикция иска да се установи дали с оглед на съображенията относно положението на територията на Западна Сахара, изложени в решения от 21 декември 2016 г., Съвет/Front Polisario (C-104/16 P, EU:C:2016:973), и от 27 февруари 2018 г., Western Sahara Campaign UK (C-266/16, EU:C:2018:118), релевантната правна уредба на правото на Съюза трябва да се тълкува в смисъл, че на етапа на вноса на разглежданите в главното производство продукти, както и на етапа на продажбата им на потребителите, при етикетирането на посочените продукти може да се посочи Кралство Мароко като страна на произход, или трябва да се посочи само територията на Западна Сахара.

35 При тези обстоятелства Conseil d'Etat (Държавен съвет) решава да спре производството и да отправи до Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли разпоредбите на Регламент № 1169/2011, на Регламент № 1308/2013, на [Регламент за изпълнение № 543/2011] и на [Митническия кодекс на Съюза] да се тълкуват в смисъл, че допускат държава членка да приеме национална мярка за забрана на вноса на плодове и зеленчуци с произход от определена страна, които не са в съответствие с член 26 от Регламент № 1169/2011 и член 76 от Регламент № 1308/2013, тъй като не е посочена страната или територията, от която те действително произхождат, особено когато става въпрос за масово нарушение, което не може лесно да бъде контролирано след влизането на продуктите територията на Съюза?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, трябва ли споразумението под формата на размяна на писма, одобрено с Решение [2019/217], да се тълкува в смисъл, че за прилагането на членове 9 и 26 от [Регламент № 1169/2011] и на член 76 от [Регламент № 1308/2013], от една страна, Мароко е страната на произход на плодовете и зеленчуците, добивани на територията на Западна Сахара, и от друга страна, мароканските власти са компетентни да издават предвидените в [Регламент за изпълнение № 543/2011] сертификати за съответствие за добиваните на тази територия плодове и зеленчуци?

3) При [утвърдителен] отговор на втория въпрос, Решение [2019/217] в съответствие ли е с член 3, параграф 5 [и] с член 21 ДЕС[, както и] с обичайния принцип на самоопределение, припомнен по-специално в член 1 от Устава на Организацията на обединените нации?

4) Трябва ли членове 9 и 26 от [Регламент № 1169/2011] и член 76 от [Регламент № 1308/2013] да се тълкуват в смисъл, че на етапа на вноса, както и на етапа на потребителската продажба, на опаковката на добиваните на територията на Западна Сахара плодове и зеленчуци като страна на произход не може да се посочва Мароко, а трябва да се посочва територията на Западна Сахара?“.

По преюдициалните въпроси

Предварителни бележки

36 Решение 2019/217 е отменено с решение на Общия съд от 29 септември 2021 г., Front Polisario/Съвет (T-279/19, EU:T:2021:639).

37 С решение Комисия и Съвет/Front Polisario (C-779/21 P и C-799/21 P), обявено на същата дата като настоящото решение, Съдът отхвърля жалбите срещу споменатото решение на Общия съд.

38 Видно от решение Комисия и Съвет/Front Polisario (C-779/21 P и C-799/21 P), обявено на същата дата като настоящото решение, правните последици на Решение 2019/217 се запазват до 4 октомври 2025 г. До тази дата следователно протоколи № 1 и № 4 към Споразумението за асоцииране, изменени със Споразумението под формата на размяна на писма, могат да продължат да уреждат вноса в Съюза на разглежданите в главното производство продукти.

39 Поради това вносът на тези продукти не е бил и на този етап все още не е засегнат от констатацията за невалидност на Решение 2019/217. Следователно в отговор на първия и четвъртия въпрос остава да се определи какво указание за произход трябва да съпровожда тези продукти и какъв вид защитна мярка може да бъде предприета от държава членка, когато се окаже, че въпросните продукти системно са съпроводени с погрешно указание за произход.

По първия въпрос

40 Съгласно постоянната съдебна практика, в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда задачата на последния е да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът може да преформулира въпросите, които са му зададени. Освен това може да се наложи Съдът да вземе предвид норми от правото на Съюза, които националният съд не е посочил във въпроса си. Всъщност формалното посочване от националната юрисдикция на някои разпоредби от правото на Съюза в преюдициалния ѝ въпрос не е пречка Съдът да даде на тази юрисдикция всички насоки за тълкуване, които могат да бъдат полезни за решаването на делото, с което е сезирана, независимо дали тя е посочила съответните разпоредби във въпросите си. В това отношение Съдът следва да изведе от цялата информация, предоставена от националния съд, и по-специално от мотивите на акта за преюдициално запитване, разпоредбите от правото на Съюза, които изискват тълкуване предвид предмета на спора (решение от 22 декември 2022 г., Ministre de la Transition écologique и Premier ministre (Отговорност на държавата за замърсяването на въздуха), C-61/21, EU:C:2022:1015, т. 34 и цитираната съдебна практика).

41 В конкретния случай от обясненията на запитващата юрисдикция става ясно, че по същество Confédération paysanne иска министърът на земеделието и храните и министърът на икономиката, финансите и промишлеността и цифровата сигурност да приемат постановление, с което да забранят вноса от територията на Западна Сахара на разглежданите в главното производство продукти поради погрешно посочване на страната

им на произход върху етикетите им. С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи дали правото на Съюза, и по-конкретно Регламент № 1169/2011, Регламент № 1308/2013, Регламент за изпълнение № 543/2011 и Митническият кодекс на Съюза допускат приемането на такава мярка от държава членка.

42 Както посочва генералният адвокат в точка 21 от заключението си, вносът на стоки в Съюза попада в обхвата на търговските отношения на Съюза с трети страни или международни организации, а съгласно член 207, параграф 1 ДФЕС тези отношения се уреждат от общата търговска политика.

43 Всъщност от тази разпоредба, и по-конкретно от параграф 1, второ изречение, съгласно което общата търговска политика се вписва във „външната дейност на Съюза“, следва, че предмет на тази политика е търговията с трети държави (вж. в този смисъл решения от 18 юли 2013 г., Daiichi Sankyo и Sanofi-Aventis Deutschland, C-414/11, EU:C:2013:520, т. 50, и от 22 октомври 2013 г., Комисия/Съвет, C-137/12, EU:C:2013:675, т. 56).

44 Тъй като обаче първият въпрос, поставен от запитващата юрисдикция, се отнася до вноса на разглежданите в главното производство продукти в държава членка, а не до условията за тяхната продажба, той следва да бъде разгледан в светлината на актовете на правото на Съюза, уреждащи общата търговска политика, или на разпоредбите относно инструментите на търговската политика, съдържащи се в други актове от правото на Съюза.

45 При тези обстоятелства следва да се приеме, че с този въпрос запитващата юрисдикция по същество иска от Съда да установи дали член 207 ДФЕС, Основният регламент за защитните мерки и Регламент № 1308/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат държава членка едностранно да приеме мярка за забрана на вноса на селскостопански продукти, чието етикетиране системно не съответства на законодателството на Съюза относно посочването на страната или територията на произход.

46 В това отношение следва да се припомни, от една страна, че член 3, параграф 1, буква д) ДФЕС предоставя на Съюза изключителна компетентност в областта на общата търговска политика. Съгласно член 207, параграф 1 ДФЕС тази политика се основава на единни принципи и се провежда съгласно принципите и целите на външната дейност на Съюза.

47 От друга страна, съгласно член 2, параграф 1 ДФЕС, когато Договорите предоставят на Съюза изключителна компетентност в определена област, само Съюзът може да законодателства и да приема правно обвързващи актове, докато държавите членки имат тази възможност само ако са оправомощени за това от Съюза или с цел прилагането на актовете на Съюза.

48 От това следва, че държавите членки не могат едностранно да приемат мерки за забрана на внос на определена категория продукти с произход от територия или трета страна, който е разрешен и уреден от сключено от Съюза търговско споразумение, освен ако не са изрично оправомощени за това от правото на Съюза.

49 В това отношение следва да се отбележи, че член 1 от Основния регламент за защитните мерки по същество предвижда, че с изключение на текстилните продукти и продуктите с произход от някои трети страни, сред които не са нито Кралство Мароко, нито Западна Сахара, продуктите с произход от трети страни се внасят свободно в Съюза и съответно не се подлагат на количествени ограничения, като същевременно се добавя, че това не засяга

защитните мерки, които могат да бъдат взети по силата на глава V от този регламент. От член 15, параграф 1 от посочения регламент следва, че когато съществува заплаха да бъде причинена сериозна вреда на производителите от Съюза, Комисията приема защитни мерки по искане на държава членка или по своя собствена инициатива.

50 Освен това член 194 от Регламент № 1308/2013, който се съдържа в посветената му на търговията с трети страни част III, установява защитен режим, аналогичен на произтичащия от член 15 от Основния регламент за защитните мерки, доколкото се основава и на мерки, предприети от Комисията срещу вноса в Съюза на продукти, попадащи в приложното поле на Регламент № 1308/2013.

51 Следователно разпоредбите относно защитните мерки, които могат да бъдат приети в съответствие с двата регламента, посочени в точки 49 и 50 от настоящото решение, не допускат държава членка едностранно да приеме мярка, забраняваща вноса на определени продукти в Съюза.

52 Действително член 24, параграф 2, буква а) от Основния регламент за защитните мерки предвижда, че този регламент не препятства приемането или прилагането от държавите членки на „забрани, количествени ограничения или мерки за наблюдение, основани на обществения морал, обществения ред или обществената сигурност, опазване на здравето и живота на хората, животните или опазването на растенията, защитата на националните богатства, притежаващи художествена, историческа или археологическа стойност, или защитата на индустриалната и търговската собственост“. Както отбелязва по същество генералният адвокат в точка 40 от заключението си, тази разпоредба позволява по съображения, сходни с посочените в член 36 ДФЕС по отношение на вътрешния аспект на единния пазар (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 30 май 2002 г., Expo Casa Manta, C-296/00, EU:C:2002:316, т. 34), намеса в свободата на вноса в Съюза, предвидена в член 1, параграф 2 от Основния регламент за защитните мерки.

53 Видно обаче от самия му текст, член 24, параграф 2, буква а) от споменатия регламент не засяга други релевантни разпоредби от правото на Съюза. В случай като разглеждания в главното производство, който се отнася до вноса на селскостопански продукти, тези други релевантни разпоредби включват по-специално член 194 от Регламент № 1308/2013, който, както бе отбелязано в точка 50 от настоящото решение, запазва за Комисията правомощието да предприема защитни мерки по отношение на вноса в Съюза на продукти, попадащи в приложното поле на Регламент № 1308/2013. Следователно член 24, параграф 2, буква а) от Основния регламент за защитните мерки не може да се разбира като оправомощаващ държавите членки едностранно да приемат защитни мерки по отношение на вноса на селскостопански продукти.

54 Следователно Confédération paysanne иска от Френската република да приеме обща мярка за забрана на вноса на разглежданите в главното производство продукти, за да се гарантира спазването на разпоредбите на правото на Съюза относно информирането на потребителите за произхода на продаваните плодове и зеленчуци. В случай на широко разпространено неспазване на посочените разпоредби от износителите обаче действията, предвидени в механизмите за сътрудничество по Споразумението за асоцииране, се предприемат от Комисията, а не от държавите членки.

55 С оглед на всички изложени съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 207 ДФЕС, Основният регламент за защитните мерки и Регламент № 1308/2013 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат държава членка едностранно да приеме мярка за забрана на вноса на селскостопански продукти, чието етикетиране системно не отговаря на правната уредба на Съюза относно посочването на страната или територията на произход.

По втория и третия въпрос

56 От акта за преюдициално запитване е видно, че запитващата юрисдикция поставя втория и третия въпрос само в случай че Съдът прецени, че трябва да отговори утвърдително на първия въпрос.

57 Както обаче бе заключено в точка 55 от настоящото решение, на първия въпрос трябва да се отговори отрицателно.

58 Следователно не е необходимо да се отговаря нито на втория, нито на третия въпрос.

По четвъртия въпрос

По допустимостта

59 Френското правителство и Комисията считат по същество, че ако от отговора на първия въпрос следва, че приемането на мярка като исканата от жалбоподателя в главното производство не може да бъде съвместимо с правото на Съюза, въпросът дали разглежданите в главното производство продукти действително отговарят на правната уредба на Съюза относно посочването на произхода на храните, не е релевантен за решаването на спора, с който е сезирана запитващата юрисдикция.

60 В това отношение следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда в рамките на сътрудничеството между него и националните юрисдикции, въведено с член 267 ДФЕС, само националният съд, който е сезиран със спора и трябва да поеме отговорността за последващото му съдебно решаване, може да прецени — предвид особеностите на делото — както необходимостта от преюдициално решение, за да може да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, щом като отправените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе (решение от 21 март 2023 г., Mercedes-Benz Group (Отговорност на производителите на превозни средства, снабдени с измервателно-коригиращи устройства), C-100/21, EU:C:2023:229, т. 52 и цитираната съдебна практика).

61 От това следва, че въпросите, които се отнасят до правото на Съюза, по презумпция са релевантни. Съдът може да откаже да се произнесе по отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само когато е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на норма от правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 21 март 2023 г.,

Mercedes-Benz Group (Отговорност на производителите на превозни средства, снабдени с измервателно-коригиращи устройства), C-100/21, EU:C:2023:229, т. 53 и цитираната съдебна практика).

62 В случая първият въпрос да се отнася само до вноса на разглежданите в главното производство продукти, докато четвъртият въпрос се отнася както до етапа на вноса, така и до този на продажбата им на потребителите. Впрочем в писменото си становище Confédération paysanne многократно изтъква необходимостта от правилно посочване на произхода на разглежданите в главното производство продукти за целите на пускането им на пазара.

63 В този смисъл запитващата юрисдикция отбелязва, че отговорът на основанията на жалбата в главното производство предполага да се определи дали върху опаковките на разглежданите в главното производство продукти трябва да се посочва като страна на произход територията на Западна Сахара, а не на Кралство Мароко, както на етапа на вноса, така и на етапа на пускането им на пазара.

64 От изложеното следва, че четвъртият въпрос се отнася до тълкуването на разпоредби от правото на Съюза, които имат връзка с предмета на спора в главното производство. В този контекст посоченият въпрос трябва да се приеме за релевантен по смисъла на съдебната практика, цитирана в точка 60 от настоящото решение.

65 Следователно четвъртият въпрос е допустим.

По същество

66 От припомнената в точка 40 от настоящото решение съдебна практика следва по същество, че за да бъде полезен с отговора си, който да позволи на запитващата юрисдикция да реши спора, с който е сезирана, Съдът при необходимост трябва да преформулира въпросите, които са му зададени, и евентуално да вземе предвид норми на правото на Съюза, на които националният съд не се е позовал.

67 В случая четвъртият въпрос се отнася до тълкуването на членове 9 и 26 от Регламент № 1169/2011, както и на член 76 от Регламент № 1308/2013, които предвиждат по-специално задължения, свързани с посочването на произхода на съответните храни.

68 В това отношение от акта за преюдициално запитване става ясно, че разглежданите в главното производство продукти са зеленчуци и плодове. От една страна обаче, от член 1, параграф 4 от Регламент № 1169/2011 следва, че този регламент се прилага, без да се засягат изискванията за етикетиране, предвидени в специални разпоредби на Съюза, приложими за някои храни, което по същество се потвърждава от член 26, параграф 1 от същия регламент. От друга страна, съгласно член 75, параграф 1, буква б) във връзка с член 75, параграф 3, буква й) от Регламент № 1308/2013 пазарните стандарти за плодовете и зеленчуците могат да се отнасят до мястото на произход, докато в член 76 от същия регламент се уточнява, че пресни плодове и зеленчуци, предназначени за крайния потребител, могат да бъдат предлагани на пазара само ако е посочена страната на произход, като тези стандарти се прилагат на всички етапи на предлагане на пазара, включително при внос и износ.

69 Същевременно член 1, параграф 1 от Регламент за изпълнение № 543/2011 предвижда реда и условията за прилагане на Регламент № 1234/2007, отменен с Регламент № 1308/2013. Съображение 4 от споменатия регламент за изпълнение предвижда, че плодовете и зеленчуците, които са предназначени за продажба в прясно състояние на потребителите, могат да бъдат предлагани на пазара само ако е посочена страната им на произход. По-конкретно, за пъпешите „Шаранте“ се прилагат общите пазарни стандарти, предвидени в част А от приложение I към посочения регламент за изпълнение, докато за чери доматите се прилагат специфичните пазарни стандарти, предвидени в част Б, част 10 от приложение I към същия регламент за изпълнение, като впрочем и двата вида пазарни стандарти включват изисквания относно посочването на произхода на обхванатите от тях продукти. От това следва, че след като Регламент № 1308/2013 и Регламент за изпълнение № 543/2011 предвиждат специфични изисквания за посочване на произхода на разглежданите в главното производство продукти, Регламент № 1169/2011 не е релевантен за отговора на четвъртия въпрос.

70 При тези обстоятелства следва да се приеме, че с четвъртия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 76 от Регламент № 1308/2013 във връзка с член 3, параграф 1 от Регламент за изпълнение № 543/2011 трябва да се тълкува в смисъл, че на етапите на внос и продажба на потребителите разглежданите в главното производство продукти трябва да се етикетират като произхождащи от Западна Сахара, като за страна на произход да не може да се посочва Кралство Мароко.

71 На първо място, както следва от точки 68 и 69 от настоящото решение, релевантните за разглежданите в главното производство продукти пазарни стандарти предвиждат, че на всички етапи от предлагането на пазара, включително при внос и износ, посочването на страната на произход е задължително.

72 Съображение 8 от Регламент за изпълнение № 543/2011, в светлината на което трябва да се разглеждат изискванията по член 3, параграф 1 от същия регламент, по същество предвижда, че информацията, изисквана съгласно пазарните стандарти, трябва да бъде ясно обозначена върху опаковката и/или етикета на съответните продукти, за да се избегне по-специално въвеждането в заблуждение на потребителя.

73 От изложеното следва, че задължителното за продукти като разглежданите в главното производство посочване на страната на произход не трябва да бъде заблуждаващо (вж. по аналогия решение от 12 ноември 2019 г., Organisation juive européenne и Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, т. 25).

74 На второ място, следва да се отбележи, че по отношение на Регламент № 1308/2013 Съдът вече е постановил, че понятието „страна на произход“, съдържащо се в член 76 от този регламент, трябва да се определи и чрез препращане към Митническия кодекс на Съюза (вж. в този смисъл решение от 4 септември 2019 г., Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main, C-686/17, EU:C:2019:659, т. 46).

75 В действителност в съответствие с член 59, буква в) от този кодекс предвидените в членове 60 и 61 от него правила за определяне на непреференциалния произход на стоките се прилагат за други мерки на Съюза, отнасящи се до произхода на стоките, като например член 76 от Регламент № 1308/2013 и член 3, параграф 1 от Регламент за изпълнение № 543/2011.

76 От това следва, че понятието „страна на произход“, което се съдържа както в част А, точка 4 от приложение I към Регламент за изпълнение № 543/2011, отнасяща се по-конкретно до пъпешите „Шаранте“, така и в част Б, част 10, раздел VI от същото приложение, отнасяща се по-конкретно до чери доматите, трябва да се определи чрез препращане към Митническия кодекс на Съюза (вж. по аналогия решение от 4 септември 2019 г., Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main, C-686/17, EU:C:2019:659, т. 50).

77 В това отношение съгласно член 60 от Митническия кодекс на Съюза за произхождащи от дадена „държава“ или „територия“ следва да се считат стоките, които са изцяло получени в тази държава или територия или са претърпели последната си съществена обработка или преработка в тази държава или територия.

78 Следователно страната на произход на разглежданите в главното производство продукти е страната или територията, в която те са били добити.

79 Що се отнася най-напред до понятието „страна“, следва да се отбележи, че то се използва многократно в Договора за ЕС и Договора за функционирането на ЕС като синоним на понятието „държава“. При това положение, за да се гарантира непротиворечиво тълкуване на правото на Съюза, на това понятие в Митническия кодекс на Съюза, в Регламент № 1308/2013, както и в Регламент за изпълнение № 543/2011 следва да се придава едно и също значение (вж. по аналогия решение от 12 ноември 2019 г., Organisation juive européenne и Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, т. 28).

80 Що се отнася, по-нататък, до понятието „държава“, то следва да се схваща като обозначаващо суверенен субект, упражняващ в своите географски граници всички правомощия, признати от международното право (решение от 12 ноември 2019 г., Organisation juive européenne и Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, т. 29 и цитираната съдебна практика).

81 Накрая, що се отнася до понятието „територия“, от самото алтернативно формулиране на член 60 от Митническия кодекс на Съюза следва, че то обозначава субекти, които не са „държави“ и съответно „страни“ (решение от 12 ноември 2019 г., Organisation juive européenne и Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, т. 30).

82 Съдът вече е приел, че такива субекти биха могли да бъдат по-специално географски пространства, които са под юрисдикцията или международната отговорност на някоя държава, но по силата на международното право имат собствен и различен от нейния статут (вж. в този смисъл решения от 27 февруари 2018 г., Western Sahara Campaign UK, C-266/16, EU:C:2018:118, т. 62—64, и от 12 ноември 2019 г., Organisation juive européenne и Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, т. 31, и цитираната съдебна практика).

83 От изложеното следва, че с оглед на член 60 от Митническия кодекс на Съюза задължението за посочване на страната на произход на разглежданите в главното производство продукти, което произтича, от една страна, от общите пазарни стандарти, предвидени в част А от приложение I към Регламент за изпълнение № 543/2011, както и от специфичните пазарни стандарти, посочени в част 10 от част Б на това приложение, и от друга страна, от член 76, параграф 1 от Регламент № 1308/2013, се прилага не само за продукти с произход от „страни“, както са определени в точки 79 и 80 от настоящото решение, но и за продукти с произход от „територии“ като посочените в точки 81 и 82 от настоящото решение.

84 На трето място, по настоящото дело от акта за преюдициално запитване е видно, че разглежданите в главното производство продукти са добити на територията на Западна Сахара.

85 Територията на Западна Сахара обаче е територия, различна от тази на Кралство Мароко (решения от 21 декември 2016 г., Съвет/Front Polisario, C-104/16 P, EU:C:2016:973, т. 92, и от 27 февруари 2018 г., Western Sahara Campaign UK, C-266/16, EU:C:2018:118, т. 62).

86 Освен това в приложение 1 към Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/1470 на Комисията от 12 октомври 2020 година относно номенклатурата на държавите и териториите за целите на европейската статистика за международната търговия със стоки и относно географската разбивка за целите на други видове бизнес статистика (ОВ L 334, 2020 г., стр. 2), приложим в областта на митническото законодателство на Съюза, са предвидени отделни кодове и текстове за Западна Сахара и за Кралство Мароко.

87 При тези обстоятелства територията на Западна Сахара трябва да се счита за митническа територия по смисъла на член 60 от Митническия кодекс на Съюза и съответно на Регламент № 1308/2013, както и на Регламент за изпълнение № 543/2011. Следователно като страната на произход на разглежданите в главното производство продукти може да се посочва само Западна Сахара, тъй като те се добиват на тази територия.

88 Всяко друго посочване би било заблуждаващо по смисъла на съдебната практика, припомнена в точка 73 от настоящото решение. Всъщност то би могло да заблуди потребителите по отношение на истинския произход на разглежданите в главното производство продукти, че последните произхождат от друго място, различно от територията, на която са били добити (вж. в този смисъл решение от 12 ноември 2019 г., Organisation juive européenne и Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, т. 51).

89 С оглед на всички изложени съображения на четвъртия въпрос следва да се отговори, че член 76 от Регламент № 1308/2013 във връзка с член 3, параграф 1 от Регламент за изпълнение № 543/2011 трябва да се тълкува в смисъл, че върху етикетите на добитите на територията на Западна Сахара пъпеши „Шаранте“ и чери домати трябва — на етапите на вноса им и на продажбата им на потребителите — като страна на произход да се посочва само Западна Сахара.

По съдебните разноски

90 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разноските, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

1) **Член 207 ДФЕС, Регламент (ЕС) 2015/478 на Парламента и на Съвета от 11 март 2015 година относно общите правила за внос и Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета**

   трябва да се тълкуват в смисъл, че

   не допускат държава членка едностранно да приеме мярка за забрана на вноса на селскостопански продукти, чието етикетиране системно не отговаря на правната уредба на Съюза относно посочването на страната или територията на произход.

2) **Член 76 от Регламент № 1308/2013 във връзка с член 3, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията от 7 юни 2011 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета по отношение на секторите на плодовете и зеленчуците и на преработените плодове и зеленчуци, изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 594/2013 на Комисията от 21 юни 2013 г.,**

   трябва да се тълкува в смисъл, че

   върху етикетите на добитите на територията на Западна Сахара пъпеши „Шаранте“ и чери домати трябва — на етапите на вноса им и на продажбата им на потребителите — като страна на произход да се посочва само Западна Сахара.

Подписи

[i] След първоначалната електронна публикация на този текст е направено изменение в точка 21.